

Biogas Västra Skaraborg AB
tomas.carlmon@biogasvs.se

Tillstånd till biogasverksamhet

Verksamhetskod enligt miljöprövningsförordningen (2013:251): 90.406-i (B),
40.15 (B), 40.60 (C), 50.10 (C)
Sevesoanläggning på den lägre kravnivån

Miljöprövningsdelegationens beslut

Tillstånd

Miljöprövningsdelegationen ger Biogas Västra Skaraborg AB (559380-8537) tillstånd enligt 9 kap. miljöbalken till biogasverksamhet på delar av fastigheterna Ryda 6:15, Sparlösa 2:29, Klo 1:3 och Attorp 3:12 i Vara kommun. Verksamheten får bedrivas inom det verksamhetsområde som framgår av bilaga 1.

Tillståndet gäller för att ta emot och behandla högst 450 000 ton biologiskt nedbrytbart substrat per kalenderår för produktion av flytande biogas (LBG), rötrest och koldioxid.

Miljökonsekvensbeskrivningen

Miljöprövningsdelegationen godkänner miljökonsekvensbeskrivningen.

Villkor för tillståndet

Allmänt

- Om inte annat följer av övriga villkor ska verksamheten bedrivas i huvudsak i enlighet med vad sökanden har angett i ansökningshandlingarna och i övrigt åtagit sig i ärendet.
- Verksamhetsområdet ska inhägnas. Belysningen inom området och närliggande natur ska anpassas så att onödigt störning av nattaktiva insekter och fladdermöss undviks.

Avfallstyper som får tas emot

3. Vid anläggningen får avfallstyper/substrat enligt bilaga 2 tas emot och behandlas. Andra avfallstyper med jämförbara miljöegenskaper får tas emot efter godkännande av tillsynsmyndigheten. Substratmixen ska till minst 70 procent utgöras av olika typer av stallgödsel eller andra substrat från jordbruksnäringen.

Lagring och transport av substrat och rötrest

4. Lagring av flytande substrat respektive rötrest ska ske i behållare med fasta tak. Lagring av motsvarande fasta material ska ske på täta hårdgjorda ytor som är nederbördsskyddade.
5. Vägtransporter av flytande substrat respektive rötrest ska ske med täckta transportfordon. För transportfordon med fast substrat ska lasten vara övertäckt om det finns risk att den kan falla av under transport. Transporter ska ske med ändamålsenliga fordon och på ett sätt så spill och läckage undviks.

Utsläpp till luft

6. Om olägenheter för omgivningen uppstår till följd av verksamhetens luftutsläpp, företrädesvis i form av lukt, ska verksamhetsutövaren i samråd med tillsynsmyndigheten snarast vidta effektiva skyddsåtgärder så att störningen minimeras.
7. Verksamheten ska bedrivas så att minsta möjliga metanläckage uppstår från anläggningen. Årlig metanläckagekontroll ska genomföras och protokollföras. Metanläckaget från gasuppgraderingen får, som årsmedelvärde, uppgå till högst 0,2 procent av inkommande metanmängd.

Vid överproduktion av gas eller vid driftstörning ska gasen facklas av, så att emissionerna blir så låga som möjligt.

Utsläpp till mark och vatten

8. Hantering av substrat och rötrest på anläggningen ska ske på ett sådant sätt att spill och nedskräpning omhändertas samt läckage undviks.

9. Verksamheten utformas för resurshushållning med vatten. Vid överskott i vattenbalansen får endast dagvatten som inte är förorenat släppas till recipient via särskild dagvattendamm. Förorenat dagvatten ska ledas via slam- och oljeavskiljare innan det får avledas via dagvattendamm. Dagvattendammen ska vara försedd med avstängningsanordning före utlopp till recipient. Utloppet ska vara anordnat för provtagning av utgående dagvatten.
10. En plan för omhändertagande av släckvatten ska tas fram innan anläggningen tas i drift. Räddningstjänsten ska ges tillfälle att delta när den tas fram.

Buller

11. Buller från verksamheten inklusive transporter inom verksamhetsområdet får inte ge upphov till högre ekvivalent ljudnivå utomhus vid bostäder än:

Tidsperiod	Begränsningsvärde
Vardag kl. 06.00–18.00	50 dBA
Lördag, söndag och helgdag kl. 06.00–18.00	45 dBA
Kväll kl. 18.00–22.00	45 dBA
Natt kl. 22.00–06.00	40 dBA

Begränsningsvärdena enligt första stycket ska kontrolleras genom mätningar vid bullerkällorna (närfältsmätning) och beräkningar eller genom mätningar vid berörda bostäder (immissionsmätning). Kontroll ska ske i samband med förstagångsbesiktning och därefter så snart det har skett förändringar i verksamheten som kan medföra mer än obetydligt ökade bullernivåer och när tillsynsmyndigheten i övrigt anser att kontroll är befogad.

Arbetsmoment som typiskt sett kan ge upphov till momentana ljudnivåer över 55 dBA utomhus vid bostäder får inte utföras nattetid (kl. 22.00–06.00).

Energianvändning

12. Verksamhetsutövaren ska fortlöpande och systematiskt arbeta med energieffektivisering av verksamheten. Som stöd för detta arbete ska en energihushållningsplan finnas och följas.

Seveso

13. Uppdaterat handlingsprogram och redovisning av farliga ämnen enligt Sevesolagstiftningen ska redovisas till Länsstyrelsen minst sex veckor innan anläggningen ska tas i drift.

Kemiska produkter och farligt avfall

14. Kemiska produkter (inklusive bränsle) och farligt avfall ska förvaras och i övrigt hanteras så att spill och läckage inte kan nå avlopp och så att förorening av mark, yt- och grundvatten undviks. Förvaring ska ske så att sinsemellan reaktiva ämnen inte kan blandas.

Lagring av flytande kemiska produkter och flytande farligt avfall ska ske på tät invallad yta eller med motsvarande typ av säkerhetssystem för uppsamling av vätska.

Absorptionsmedel ska finnas lätt tillgängligt.

Uppsamlingsvolymen ska motsvara minst den största enskilda behållarens volym plus 10 procent av volymen av övriga behållare inom samma invallning. Behållare ska skyddas mot påkörning och vid förvaring utomhus ska invallningen vara skyddad mot nederbörd.

Fordonstvätt

15. Fordonstvätten ska vara utrustad med godkänd reningsanläggning.

Förstagångsbesiktning

16. Förstagångsbesiktning ska göras senast sex månader efter att anläggningen har tagits i drift. Tillsynsmyndigheten får senarelägga tidpunkten om det finns särskilda skäl. Tillsynsmyndigheten ska ges möjlighet att närvara vid förstagångsbesiktningen.

Kontroll av verksamheten

17. Ett aktuellt kontrollprogram ska finnas för verksamheten och följas. Programmet ska möjliggöra en bedömning av om villkoren följs. I programmet ska anges mätmetoder, mätfrekvens och utvärderingsmetoder. Ett förslag till kontrollprogram ska lämnas till tillsynsmyndigheten senast sex månader efter att verksamheten har tagits i drift eller den senare tidpunkt som tillsynsmyndigheten bestämmer.

Programmet ska bland annat innehålla läcksökningskontroll med avseende på metangas, kontroll av lukt samt analyser av rötrestens näringsinnehåll av kväve och fosfor.

18. Journal ska föras avseende inkommande substrat, utgående rötrest samt mottagare och datum för överlåtelse. Journalen ska hållas tillgänglig för tillsynsmyndigheten.

Nedläggning av verksamheten

19. Innan hela verksamheten läggs ner ska verksamhetsutövaren i god tid ge in en avvecklingsplan till tillsynsmyndigheten. Om bara en del av verksamheten läggs ner ska verksamhetsutövaren i god tid anmäla det till tillsynsmyndigheten.

Rätt för tillsynsmyndigheten att besluta om ytterligare villkor

Miljöprövningsdelegationen överlåter åt tillsynsmyndigheten att besluta om ytterligare villkor enligt följande.

- D1. Skäligen åtgärder för att minska olägenheter från luft samt hantering av substrat och rötrest (villkor 6 och 8).
- D2. Utformning och krav på reningsanläggning för fordonstvätten (villkor 15).

När tillståndet får tas i anspråk

Miljöprövningsdelegationen avslår ansökan om verkställighetsförordnande. Tillståndet får tas i anspråk tidigast när beslutet har fått laga kraft.

Tillsynsmyndigheten ska meddelas när tillståndet tas i anspråk.

När verksamheten ska ha satts igång (igångsättningsstid)

Verksamheten enligt tillståndet ska ha satts igång senast sju år efter att detta beslut har fått laga kraft. Annars förfaller tillståndet.

Tillsynsmyndigheten ska meddelas när verksamheten sätts igång.

Delgivning sker genom kungörelse

Miljöprövningsdelegationen beslutar, med stöd av 47 och 49 §§ delgivningslagen (2010:1932), att delgivning av detta beslut ska ske

genom kungörelse. Kungörelsen införs inom tio dagar i Post- och Inrikes Tidningar samt i ortstidningarna Nya Lidköpings-Tidningen och Skaraborgsbygden.

Beslutet hålls tillgängligt hos Länsstyrelsen Västra Götaland och hos kommunkansliet eller motsvarande i Vara kommun.

Innehållsförteckning

Tillstånd till biogasverksamhet	1
Miljöprövningsdelegationens beslut	1
Tillstånd	1
Miljökonsekvensbeskrivningen.....	1
Villkor för tillståndet	1
Rätt för tillsynsmyndigheten att besluta om ytterligare villkor ...	5
När tillståndet får tas i anspråk.....	5
När verksamheten ska ha satts igång (igångsättningstid).....	5
Delgivning sker genom kungörelse.....	5
Redogörelse för ärendet	9
Bakgrunden till ansökan	9
Sökandens samråd med myndigheter och enskilda	9
Hur ansökan har handlagts hos Miljöprövningsdelegationen	9
Vad ansökan avser	9
Sökandens åtaganden inom ramen för det allmänna villkoret ...	10
Sökandens förslag till villkor för verksamheten.....	12
De verksamhetskoder som gäller för verksamheten	14
Verksamheten omfattas av viss annan lagstiftning	15
Sökandens beskrivning av verksamheten	15
Ansökt verksamhet	15
Sökandens skäl för verkställighetsförordnande.....	20
Miljökonsekvensbeskrivningen	21
Yttranden i sammanfattning.....	24
Länsstyrelsen.....	24
Miljö- och byggnadsnämnden.....	27
Försvarsmakten.....	27
MSB	27
Räddningstjänsten.....	28
Trafikverket	29
Sökandens bemötande av yttrandena	30
Bemötande av Länsstyrelsens yttrande	30
Bemötande av Trafikverkets yttrande	31
Bemötande av MSB:s yttrande.....	31
Bemötande av räddningstjänstens yttrande	31
Motiveringen till Miljöprövningsdelegationens beslut	32
Kan miljökonsekvensbeskrivningen godkännas?	32
Är statusrapporten tillräcklig?	32
Är verksamheten tillåtlig?	33
Vilka villkor behövs för tillståndet?	34
När får tillståndet tas i anspråk?	38
Övriga överväganden	39
Sammanfattande bedömning.....	39

Annat som verksamhetsutövaren har att förhålla sig till	39
Miljörapport ska lämnas	39
Prövnings- och tillsynsavgift ska betalas	39
Vad krävs om verksamheten ska ändras?	40
Vad krävs om verksamheten tas över av någon annan?	40
Vem har ansvaret om verksamheten skadar miljön?	40
Andra bestämmelser gäller parallellt med tillståndet	40
Så här överklagar ni Miljöprövningsdelegationens beslut	41
Bilagor	42
Sändlista	42

Redogörelse för ärendet

Bakgrunden till ansökan

Biogas Västra Skaraborg AB (sökanden) ansöker om tillstånd till nyetablering och drift av en biogasanläggning. Ansökan föranleds av att många lantbrukare gått samman och gör en gemensam storsatsning med lokalt ägande och stark lokal förankring. Projektet ger företagen en trygghet att expandera och det skapar fler arbetstillfällen vilket gagnar alla boende i området.

Sökandens samråd med myndigheter och enskilda

Enligt 6 § miljöbedömningsförordningen (2017:966) ska verksamheten antas medföra en betydande miljöpåverkan. Det innebär att en specifik miljöbedömning ska göras.

Som ett första steg i den specifika miljöbedömningen har sökanden samrått med myndigheter, de enskilda som kan antas bli särskilt berörda av verksamheten, och den allmänhet som kan antas bli berörda av verksamheten. Samrådet har handlat om verksamhetens lokalisering, omfattning och utformning, de miljöeffekter som verksamheten kan antas medföra i sig eller till följd av yttre händelser samt om miljökonsekvensbeskrivningens innehåll och utformning (avgränsningssamråd).

Hur ansökan har handlagts hos

Miljöprövningsdelegationen

Ansökan kom in till Miljöprövningsdelegationen den 7 november 2023. Efter kompletteringar har ansökan och miljökonsekvensbeskrivningen kungjorts på Länsstyrelsens webbplats och i ortstidningarna Nya Lidköpings-Tidningen och Skaraborgsbygden samt remitterats till Länsstyrelsen, Miljö- och byggnadsnämnden i Vara kommun, Försvarsmakten, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB), Räddningstjänsten Skaraborg och Trafikverket.

Yttranden har kommit in från remissinstanserna. Sökanden har fått tillfälle att bemöta yttrandena.

Vad ansökan avser

Sökanden ansöker om tillstånd att ta emot och behandla 450 000 ton biologiskt nedbrytbart material per kalenderår för produktion av rötrest, flytande biogas och koldioxid på delar av

fastigheterna Ryda 6:15, Sparlösa 2:29, Klo 1:3 och Attorp 3:12 i Vara kommun.

Sökanden yrkar vidare att

- tillsynsmyndigheten ges möjlighet att godkänna ändringar i avfallstyper och dess mängder
- igångsättningstiden bestäms till sju år från att beslutet har fått laga kraft
- verkställighetsförordnande meddelas
- miljökonsekvensbeskrivningen godkänns
- villkor godkänns i enlighet med sökandens förslag.

Sökandens åtaganden inom ramen för det allmänna villkoret

- Nödvändiga korsningsåtgärder av trafiksäkerhetsskäl ska utföras där Åshultsvägen ansluter till väg 47, enligt avtal mellan Trafikverket och Vara kommun,
- Avskärningsvallen med träd och annan vegetation utanför och på vallen, liksom den omgivande vegetationen, ska anläggas på ett sådant sätt att den smälter väl in i omgivningen,
- En dagvattendamm anläggas för uppsamling och fördröjning av de tillkommande nya volymerna dagvatten. Anläggningen utformas för att undvika risker för recipienten beträffande negativ påverkan på vattenkvaliteten respektive riskerna för översvämningsskador. Rening kommer ske genom ett makadamdike och genom sedimentering i dagvattendamm,
- De generella aspekterna som föreslås i genomförd naturinventering för att skapa förutsättningar för en bra groddjursbiotop ska beaktas,
- Föreslagna skyddsåtgärder respektive kompensationsåtgärder enligt PM Groddjur i Åshult, Vara kommun 2024 ska följas:
 - *Skyddsåtgärd 1:* Planerad verksamhet flyttas söderut i sådan omfattning att en 6-meters skyddszon (utritad längs med den del av diket som utgör leklokal) inte påverkas av verksamheten.

- *Skyddsåtgärd 2*: Inga åtgärder som kan påverka dikets befintliga hydrologi genomförs i diket uppströms tröskelpunkten och fram till skyddszonens slut i öster.
- *Kompensationsåtgärd 1*: Rövning av slyvegetation på dikets södra strandkant inom den gula zonen genomförs för att på så sätt ytterligare förbättra dikets förutsättningar som leklokal för groddjur. Åtgärden genomförs innan leken påbörjas i februari/mars 2025.
- *Kompensationsåtgärd 2*: Planerad dagvattendamm inom anläggningen utformas på sådant sätt som gynnar groddjur i området och i enlighet med förslag i tidigare genomförd naturvärdesinventering (Kozma, Örnborg & Säf, 2023).
- Att använda köldmedier med låg växthuspåverkan,
- Att investera i en luftreningsanläggning som är i linje med reduktion av emissioner, max 1 000 OU_E/m³ (europeiska luktenheter/m³), för utgående ventilationsluft enligt genomförd luktutredning.

Sökanden har vidare åtagit sig att genomföra de rekommenderade riskreducerande åtgärder som ingår i utförd riskanalys och som återges i följande lista.

- Utbildning i risker och riskreducerande åtgärder för personal.
- Rekommendationerna för minskad risk för BLEVE (boiling liquid expanding vapor explosion) är att LBG (flytande biogas) tanken är vakuumisolerad, dubbelmantlad samt har flera uppsättningar ventiler som öppnas vid olika tryck enligt branschstandard.
- Angående risk för kollision mellan fordon i anslutning till riksväg 47 rekommenderas att Trafikverkets rekommendationer och krav följs. Breddning av angränsande väg enligt Trafikverkets anvisningar rekommenderas.
- Bilaga släckvattenhantering rekommenderar att mark runt byggnader inom anläggningen hårdgörs och förses med brunnar och avrinning till en släckvattendamm med avstängningsventil för att förhindra spridning. Den planerade

insatsplanen kommer att beskriva hur släckvattnet ska hanteras vid en eventuell incident.

- Vall mot riksväg 47 för att förhindra spridning av gasmoln ut från anläggning samt skydd från yttre påverkan på anläggningen. Vallen utgör även ett riskreducerande objekt för byggnader norr om riksväg 47.
- Lämplig personlig säkerhetsutrustning.
- Övervakning av fordonschaufför som måste ha direktkontakt med anläggningspersonal för att undvika risk för påkörning av infrastruktur och personal.
- Utformning av mottagningslokal av substrat så att den kan rengöras på ett lämpligt sätt.
- Körschema av transporter till och från anläggningen ska utföras på ett sådant sätt att det minskar risk för köbildning på riksväg 47 och angränsande väg.
- Området kring tankstationen för LBG ska utformas på ett sådant sätt att pölar hindras från att ansamlas.
- Hårdgjord yta kring anläggningen på 6-8 meter som skydd mot spridning av brand.
- Övrigt rekommenderas skyddsbarriärer och/eller skyddsavstånd för att minska risken för påkörning.
- Fundamentet kring LBG tanken ska utformas så att det inte bidrar till ansamling av en eventuell läcka av biogas kring LBG-tanken. En mur utgör ett skydd för LBG-tanken i fall av brand men ökar risken för en antändbar koncentration av biogas under LBG-tanken.

Ett alternativt påkörningsskydd måste därmed utformas så det inte ansamlar biogas i fall av läcka. Däremot ska LBG-tanken placeras med ett säkerhetsavstånd som minskar risken för att en brand kan påverka LBG-tanken.

Sökandens förslag till villkor för verksamheten

1. Om inte annat framgår av nedan angivna villkor ska verksamheten – inbegripet åtgärder för att minska störningar för omgivningen –

bedrivs i huvudsaklig överensstämmelse med vad verksamhetsutövaren uppgett i ansökan.

2. Vid anläggningen får avfallsslag enligt bilaga 3:1 [till ansökan, jämför bilaga 2 till detta beslut; Miljöprövningsdelegationens anmärkning] tas emot och behandlas. Andra avfallsslag med jämförbara miljöegenskaper får tas emot efter godkännande av tillsynsmyndigheten. Substratmixen ska till minst 70 % utgöras av olika typer av stallgödsel eller substrat från jordbruksnäringen som grödor och restprodukter från grödor t.ex. halm.
3. Om olägenheter för omgivningen uppstår till följd av verksamhetens luftutsläpp, företrädesvis i form av lukt, ska verksamhetsutövaren i samråd med tillsynsmyndigheten snarast vidta åtgärder för att motverka dessa olägenheter.
4. Verksamheten ska bedrivs så att minsta möjliga metanläckage uppstår från anläggningen. Årlig metanläckagekontroll ska genomföras och protokollföras. Vid överproduktion av gas eller vid driftstörning ska gasen facklas av, så att emissionerna blir så låga som möjligt och inte ger upphov till olägenheter för människors hälsa eller miljön.
5. Hantering av substrat och rötrest på anläggningen ska ske på ett sådant sätt att spill omhändertas och läckage undviks.
6. Verksamheten utformas för resurshushållning av vatten. Vid överskott i vattenbalansen får endast dagvatten från ytor som är rent släppas till recipient.
7. Buller från verksamheten inklusive transporter inom verksamhetsområdet får inte ge upphov till högre ekvivalent ljudnivå utomhus vid bostäder än:

helgfri måndag–fredag kl. 06.00–18.00 50 dB(A)

nattetid kl. 22.00–06.00 40 dB(A)

övrig tid 45 dB(A).

Begränsningsvärdena enligt första stycket ska kontrolleras vid behov genom mätningar vid bullerkällorna (närfältsmätning) och beräkningar eller genom mätningar vid berörda bostäder (immissionsmätning). Arbetsmoment som typiskt sett kan ge upphov till momentana ljudnivåer över 55 dB(A) utomhus vid bostäder får inte utföras nattetid (kl. 22.00–06.00).

8. Uppdaterat handlingsprogram och redovisning av farliga ämnen enligt Sevesolagstiftningen ska redovisas till Länsstyrelsen minst sex veckor innan anläggningen ska tas i drift.
9. Kemiska produkter (inklusive bränsle) och farligt avfall ska förvaras och i övrigt hanteras så att spill och läckage inte kan nå avlopp och så att förorening av mark, yt- och grundvatten undviks. Förvaring ska ske så att sinsemellan reaktiva ämnen inte kan blandas.

Lagring av flytande kemiska produkter och flytande farligt avfall ska ske på tät invallad yta eller med motsvarande typ av säkerhetssystem för uppsamling av vätska. Absorptionsmedel ska finnas lätt tillgängligt. Uppsamlingsvolymen ska motsvara minst den största enskilda behållarens volym plus 10 % av volymen av övriga behållare inom samma invallning. Behållare ska skyddas mot påkörning och vid förvaring utomhus ska invallningen vara skyddad mot nederbörd.

10. Vid fordonstvätt ska reningsanläggning installeras som uppfyller kravet för att avlägsna föroreningar till en godkänd nivå enligt Naturvårdsverkets branschfakta för fordonstvättar.

De verksamhetskoder som gäller för verksamheten

Den verksamhet som beskrivs i ansökan omfattas av följande verksamhetskoder enligt miljöprövningsförordningen (2013:251).

- 90.406-i (B) Återvinna eller både återvinna och bortskaffa icke-farligt avfall, om den tillförda mängden avfall för enbart anaerob biologisk nedbrytning, är mer än 100 ton per dygn eller mer än 25 000 ton per kalenderår.
- 40.15 (B) Anläggning för att uppgradera eller för att på annat sätt än genom anaerob biologisk behandling tillverka mer än 1 500 megawattimmar gas eller vätskeformigt bränsle per kalenderår.
- 40.60 (C) Anläggning för förbränning med en total installerad tillförd effekt av mer än 500 kilowatt men högst 20 megawatt, om annat bränsle används än enbart fossil eldningsolja eller biogen eller fossil bränslegas.
- 50.10 (C) Anläggning för tvättning av fler än 1 000 andra motordrivna fordon per kalenderår.

Verksamheten omfattas av viss annan lagstiftning

Verksamhetskoden ovan som slutar med -i innebär att verksamheten är en industriutsläppsverksamhet enligt industriutsläppsförordningen (2013:250).

Den verksamhet som beskrivs i ansökan omfattas av lagen (1999:381) och förordningen (2015:236) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor (den så kallade Sevesolagstiftningen) på den lägre kravnivån med avseende på flytande biogas, biogas, aminer och andra brännbara ämnen samt diesel/HVO.

Ansökan innehåller en utredning om statusrapport och ett preliminärt handlingsprogram.

Se även nedan under rubriken *Andra bestämmelser gäller parallellt med tillståndet.*

Sökandens beskrivning av verksamheten

Ansökt verksamhet

Den planerade verksamheten etableras i ett utpräglat jordbruksområde mellan Vara och Grästorp. Biogasanläggningen planeras inom ett område som främst består nyligen föryngringsavverkad granskog. Där finns även partier av ungskog, impediment samt ett mindre parti med 40-årig granskog. Totalt är området cirka 15 hektar medan exploateringsområdet för biogasanläggningen blir cirka 6 hektar. Exploateringsområdet kommer att placeras så att det ger plats för en skyddszon på 6 meter längs med den del av befintligt skogsdike som utgör leklokal för groddjur i nordöstra delen av området. Exploateringsområdet kommer att vara inhägnat. In- och utfarten från anläggningen till väg 47 kommer breddas, förstärkas och beläggas enligt Trafikverkets krav och riktlinjer. Schaktmassor kommer användas för att plana ut området runt anläggningen och för att skapa en vall mot väg 47 och Åshultsvägen.

Det kommer byggas en rötningsanläggning med bland annat hygienisering och värmeväxling, mottagningshallar för lagring av inkommande substrat, rötrestlager, gasuppgraderings- och förvätskningsanläggning, fordonstvätt samt en biobränslepanna. En dagvattendamm kommer anläggas för uppsamling och fördröjning av dagvatten för att undvika risker för negativ påverkan för recipient.

Användningen av råvaror, andra insatsvaror och ämnen

Substratet kommer främst att vara stallgödsel från ägarna och som till stor del redan är kontrakterad. Övrigt substrat kommer från jordbruksnäringen såsom grödor och restprodukter från grödor eller lokalt avfall som passar för biogasproduktion. Ansökan omfattar även att ta emot substrat från livsmedelsindustri, vattenreningsverk och processade restprodukter från hushåll.

Vattenförbrukningen blir låg i förhållande till referensvärden enligt BAT Reference Document. Skälet är att en stor andel av substratet kommer utgöras av flytgödsel med låg torrsubstanshalt och att vatten kommer återcirkuleras där det är möjligt. Förbrukningen beräknas uppgå till 5 500 kubikmeter per år vilket motsvarar cirka 11 liter per ton behandlat substrat.

Energianvändning

Den egna energianvändningen kommer att uppgå till cirka 20 000 megawattimmar el per år, cirka 18 000 megawattimmar värme per år och cirka 10 kubikmeter diesel per år. Anläggningens totala energianvändning beräknas bli begränsat till 85 kilowattimmar per ton behandlat substrat, i jämförelsen med referensvärdet upp till 970 kilowattimmar per ton, enligt gällande BAT Reference Document för branschen. En biobränslepanna på cirka 3 megawatt ska installeras för värmeproduktion.

Produktionsmängd eller liknande

Vid full produktion uppskattas de årliga mängderna till 430 000 ton rötrest, 6 360 ton flytande biogas, flytande kondenserad biogas, motsvarande cirka 89 000 megawattimmar samt 13 500 ton flytande koldioxid.

Anläggning och processer

Lagringskapaciteten för flytande substrat kommer att uppgå till tre dagar medan kapaciteten för rötrest kommer uppgå till tre till fyra dagar, vilket möjliggör hantering av eventuella driftsstörningar samt minskar leveransbehovet på helger och storhelger.

Lagringskapacitet för fasta substrat blir 30–60 dagar.

Vid flöde av inkommande substrat och utgående rötrest måste evakueringsluft från tanktrailrar och behållare släppas ut för att möjliggöra att tanktrailrar och behållare kan tömmas och fyllas. Denna evakueringsluft har högre koncentration av luftpartiklar och speciella huvar, till exempel av en typ lamellgardiner, installeras över

trailerplatserna och intaget för fast substrat för att effektivisera uppsamlingen av denna luft. All luft i de ventilerade utrymmen leds till ett luktreningssystem för hantering av de illaluktande luftströmmarna. Slutgiltig teknisk lösning är inte beslutad men det blir antingen biofilter där de illaluktande luftströmmarna leds igenom en biologisk bädd/membran, eller en reningsteknik där reningen sker i tre till fyra steg där det första steget är avskiljning av damm, därefter oxidation av ämnen med hjälp av UV-belysning och slutligen rening via kolfilter; för att effektivisera denna reningsprocess ytterligare kan även ett mellansteg tillföras i form av en aminoskrubber eller ett regenerativt katalysatorsystem. För båda teknikerna leds den reade luften till en skorsten på höjd på 20–27 meter innan den släpps ut.

Det fasta substratet kommer att förbehandlas genom sönderdelning och mixning så att det kan pumpas vidare med det flytande substratet till rötningsprocessen. Förbehandlingen sker genom att det fasta substratet efter intag passerar skrot- och stenavdelningen följt av blandning med det flytande substratet varefter materialet sönderdelas i de pumpar som transporterar substratet vidare till röt-kammaren.

Rötningsprocessen sker i syrefri miljö, så kallad anaerob nedbrytning. Anläggningen kommer designas för att kunna röta både mesofilt, i temperaturintervallet 35–42 grader Celsius, och termofilt, i temperaturintervallet 50–57 grader Celsius. Alternativt kan båda intervallen komma tillämpas i processens olika steg utifrån vad som kommer att utgöra den mest energieffektiva lösningen i kombination med följande hygienisering.

För att avdöda eventuella patogena mikroorganismer kommer substratet hygieniseras så sent som möjligt i en integrerad del i rötningsprocessen. Hygieniseringen kommer ske enligt Jordbruksverkets godkända metod genom termofil rötning som innebär att minst 52 grader Celsius hålls i minst tio timmar vid materialets rötning i reaktorn samt att den hydrauliska uppehållstiden i reaktorn är minst sju dygn. Beroende på slutgiltig teknisk utrustning, bästa energieffektivitet och leverantörsväl kan alternativa hygieniseringsmetoder komma installeras och tillämpas. Alternativt till ovanstående beskrivna metod är att hålla allt substrat/rötrest i minst 70 grader Celsius i 60 minuter. Slutgiltig vald lösning kommer att vara i enlighet med Jordbruksverkets godkända metoder. Om kategori 1-substrat, till exempel animaliska

bioprodukter, tas emot kommer det ske som slurry i slutna tank och vara hygieniserat innan leverans.

Rågaslager kommer finnas i alla röt-kammare av betong. Dessa behållare kommer förses med tak av dubbelmembrantyp som utgör rågaslager. Några av röt-kammarna kan eventuellt byggas av stål utan gaslager. Gaslagren fungerar som buffert som jämnar ut och förser gasuppgradering och förvätskning med ett jämnt flöde för att få en energieffektiv process.

En fackla installeras och används som säkerhetsåtgärd. Med den kan all producerad gas med god marginal brännas vid tillfälliga drifts- och strömavbrott.

Om biogasen planeras användas som fordonsgas eller tillförs till naturgasnätet krävs rening av korrosiva ämnen, partiklar och vatten samt höjning av energivärdet genom att ta bort koldioxid, så kallad uppgradering. Biogasen innehåller främst metan, koldioxid och vatten men även mindre mängder svavelväte, kvävgas, ammoniak och lättflyktiga organiska föreningar kan förekomma. När biogasen har uppgraderats innehåller den omkring 97 procent metan och endast 3 procent koldioxid och kvävgas. Uppgraderad gas kallas CBG (Compressed biogas), är komprimerad och kan till exempel användas som drivmedel till fordon. Typ av processlösning för uppgraderingen beror på vald leverantör. Eventuellt kondensvatten samlas upp och tillförs mellanlagret av flytande substrat och återförs därmed till processen. Efter uppgraderingen av gasen kommer den ledas vidare till en förvätskningsenhet.

Flytande biogas har högre energidensitet vilket är fördelaktigt eftersom volymen minskar jämfört med endast uppgraderad gas. Gasen förvätskas genom att den kondenseras och kyls ner till cirka -162 grader Celsius. Generellt finns två metoder för förvätskning, kemiskt eller mekaniskt. Metod och teknik är inte vald ännu och beror på vald systemleverantör för anläggningen. Energieffektivitet, pris och driftssäkerhet avgör val av teknik och leverantör. Anläggningen förses med en lagringstank för flytande biogas. Dess storlek kommer att vara dimensionerad för att klara av fyra dygns produktion för att möjliggöra buffert samt minimera behov av transporter på helger och storhelger.

Koldioxid som frigörs vid uppgraderingsanläggningen planeras fångas in och förvätskas. Tekniken brukar benämnas bio-CCU (Carbon Capture Utilisation). En biogasanläggning producerar ingen

ny koldioxid. Den rågas som framställs i en biogasanläggning innehåller en stor mängd koldioxid, omkring 40 procent. I uppgraderingssteget minskas den kraftigt för att framställa en gas med högre andel metangas. Den koldioxid som frånskiljs i uppgraderingsenheten leds, i stället för att släppas ut i luften, till en förvätskningsenhet för koldioxid där den komprimeras, kyls ner till cirka -80 grader Celsius och lagras som flytande koldioxid på tank för avsalu. Anläggningen förses med en lagertank dimensionerad för cirka fyra dagars produktion för att möjliggöra buffert samt att likt leveranser av flytande biogas primärt kunna planeras till vardagar.

Beroende på val av uppgraderingsteknik kan även svavelväte behöva avskiljas. Järnklorid eller andra järnprodukter kan tillsättas rötningsprocessen för att förebygga förhöjda svavelvätehalter i rågasen. Vid rötning av stallgödsel är koncentrationen av svavelföreningar relativt låg men redan vid låga halter är svavelväte en giftig och korrosiv gas som dessutom har en negativ miljöpåverkan eftersom den omvandlas till svaveloxid vid förbränning. Ett alternativ för tillsatser av järnprodukter är att svavel fällt ut med hjälp av luft och humus från dricksvattenreningsverk som tillsätts till röt-kammaren. Svavel kommer då att kondenseras och hamnar i rötresten.

Biobränslepannan för flis kommer att ha en effekt på 3 megawatt och kan bestå av en eller flera separata pannor. Det som talar för flera pannor är att minska risken för att rötningsprocessen avstannar vid driftsproblem med pannan. Energin används för uppvärmning av biogasprocessen, för hygienisering av utgående rötrest och eventuellt för uppgraderingsutrustningen beroende på leverantörsväl. Tillförd värme planeras återvinnas genom värmeväxling från utgående rötrest och från överskottsvärme i uppgraderingsprocessen. Värmen återförs till inkommande flytande substrat. Verksamheten kommer att förhålla sig till förordningen (2018:471) om medelstora förbränningsanläggningar. Kontroll kommer att ske genom periodisk mätning av utsläpp enligt intervall i samråd med tillsynsmyndigheten.

Fordonstvätt

Lastbilstvätt med sanering av fordon som kör substrat och rötrest kommer ske i mottagningshallen. Beräknat antal tvättar är drygt 1 000 per år, vilket förhindrar spridning av eventuella bakterier, ogräs och invasiva arter. Utöver olje- och slamavskiljning kommer en reningsanläggning installeras som uppfyller kravet för att

avlägsna föroreningar till en godkänd nivå enligt Naturvårdsverkets branschfakta för fordonstvättar.

Utsläppskällor

Utsläpp till luft kommer ske från trafik inom, till och från anläggningen och från biobrännspannan. Risk finns också för emissioner av främst lukt, ammoniak- och metanläckage. Dagvatten släpps till recipient via dagvattendammen.

Hantering av avfall

Farligt avfall lämnas till godkända uppsamlingsanläggningar. Anmälan av transport av farligt avfall kommer göras alternativt kommer godkänd entreprenör anlitas för hämtning. Annat avfall än farligt avfall som inte kan nyttiggöras eller återvinnas i den egna verksamheten transporteras regelbundet för återvinning till godkända uppsamlingsanläggningar.

Handlingsprogram enligt Sevesolagstiftningen

Sökanden beräknar att högst 60 ton flytande biogas, 15 ton biogas, aminer och andra brännbara ämnen samt 2,5 ton diesel eller HVO kommer lagras samtidigt på anläggningen. Sökanden finner därmed att verksamheten omfattas av den lägre kravnivån som Sevesoanläggning kopplat till den samlade mängden av kemikalier och brandfarliga gaser som maximalt kan hanteras på anläggningen vid varje given tidpunkt. Ett preliminärt skriftligt handlingsprogram har därför tagits fram.

Utredning om statusrapport

Sökanden beslutar (utifrån lokaliseringens föroreningsstatus för relevanta miljö- och hälsofarliga ämnen som används eller kommer att användas) att det inte behövs någon statusrapport för området och verksamheten. En utredning för sökandens verksamhet redovisas enligt steg 1-3 i Naturvårdsverkets vägledning samt skäl för beslutet.

Sökandens skäl för verkställighetsförordnande

Planerad byggstart är under 2024 direkt efter att kommande beslut har fattats av Miljöprövningsdelegationen. Sökanden är angelägen om att starta byggnation av framför allt väg, planer och dagvattendamm. En fördröjning kan äventyra affärsuppgörelser med byggfirmor och leverantörer av utrustning samt ersättning från klimatklivet och sämre måluppfyllelse av minskade utsläpp av växthusgaser både globalt, nationellt och lokalt i Vara kommun. Det

är också av största vikt att byggnation kan ske under bra förhållanden och under rätt årstid (perioder med låg- och medelvattenföring) för minsta möjliga påverkan på recipient.

Miljökonsekvensbeskrivningen

Lokalisering (inklusive riksintressen, områdesskydd, planförhållandena)

Lokaliseringen är väl vald för att inte hamna i eller nära ett känsligt område, enligt BAT-definition. Platsen ligger mycket strategiskt och centralt på Varaslätten och i förhållande till gödselleverantörerna som också är ägare i anläggningen. Området har omfattande växtodlingsareal och många befintliga, satsande och framåt drivna företag med djurproduktion.

Inga byggnader eller boenden finns idag på området. Inom 500 meter från områdets gräns finns totalt fyra hus med boende. Öster ut ligger tre bostadshus på ett avstånd från verksamhetsområdets ytterkant på cirka 420–490 meter. I sydväst finns ett bostadshus på cirka 500 meters avstånd och nordnordost ligger två skytteföreningar på ett avstånd av cirka 420 respektive cirka 460 meter från verksamhetsområdets ytterkant till fastighetsgräns.

Parallellt med tillståndsansökan upprättar Vara kommun en detaljplan för verksamhetsområdet. Exploateringsområdet för anläggningen kan förskjutas inom verksamhets-/planområdet. Detta gör att redovisade inventeringar och beräkningar i miljökonsekvensbeskrivningen tar hänsyn till byggnation inom hela området.

Alternativa lokaliseringar

En lokaliseringsutredning som omfattar två lokaliseringar utöver huvudalternativet är genomförd. Syftet med utredningen har varit att undersöka alternativa lokaliseringar samt att föreslå den mest lämpliga lokaliseringen. En utredning är också gjord för att lokalisera tyngdpunkten, det vill säga centrum för tillgänglig gödsel inom verksamhetsområdet.

Alternativa lokaliseringar är:

- Hillet. En före detta plantskola för skogsplantor och nedlagd sedan cirka 20 år. Det är en industritomt som saknar användning i dag och med visst förfall.

- Åsenkorset i anslutning till korspunkt för väg E20 och väg 47.

Kriterier för bedömning av lokaliseringsalternativen har varit placering med avseende på möjligheter till effektiva transporter med låg miljöpåverkan, närhet till större väg, avstånd till närboende och annan verksamhet, ändamålsenligt markutnyttjande, markförhållanden, tillgång till el och vidare förutsättningar för expansion.

En samlad bedömning är att föreslagen lokalisering vid Åshult är sökandens huvudalternativ. Den är mest fördelaktig med hänsyn till att minimera olägenheter för omgivningen och med hänsyn till miljömässiga, tekniska och ekonomiska förutsättningar.

Nollalternativet

Nollalternativet innebär att biogasanläggningen inte uppförs. Den skogliga produktionen antas bestå utan sökandens verksamhet och eventuellt kopplade risker. Energiinnehållet i det organiska substratet kommer inte tas till vara. Ett antal positiva effekter uteblir.

Miljöeffekter

Kulturvärden

Sökandens bedömning är att fornlämningar och övriga kulturhistoriska lämningar, som finns registrerade sedan tidigare, inte kommer påverkas negativt av den planerade verksamheten. Det med anledning av att inget av antikvariskt intresse påträffades i samband med utredningen. Det finns inga markerade fornlämningar inom verksamhetsområdet och avståndet till närmaste kända lämningar är stort och påverkan är låg. Hänsyn kommer tas till eventuellt funna fornlämningar vid anläggandet av byggnader och planer med mera.

Fågel- och naturinventering

Under fågelinventeringen observerades totalt 36 olika fågelarter, som är tämligen vanliga och förväntade arter i områdets miljö. Arter som omfattas av EU:s fågeldirektiv (trana och spillkråka) bedöms inte häcka i området. Rödlistade arter bedömdes som allmänt och mindre allmänt förekommande. Närområdet hyser samma eller likartade naturmiljöer som till viss del tas i anspråk. Naturmiljön på landskapsnivå bedöms inte påverkas av planerad anläggning, vilket därför inte talar för något förbud enligt artskyddsförordningen.

Med enkla och generella hänsynsåtgärder kan flera miljöer i området, såsom lövskog, äldre lövträd, holkar och tillkommande våtmarksmiljöer (till exempel dagvattendamm), även komma att gynna och behålla flera av de befintliga fågelarterna.

Hänsynsåtgärder för nattflygande arter såsom fåglar och fladdermöss kommer göras genom att utomhusbelysning kompletteras med rörelsedetektorer och är nedåtriktad, där det är möjligt. Belysningen kommer inte innehålla ultraviolett ljus och installeras så att varierande ljusstyrka möjliggör svagare ljusstyrka när behoven medger det.

Inriktningen på naturvärdesinventeringen var att identifiera skyddade arter och biotoper samt att göra en fördjupad inventering av lämpliga lekmiljöer för groddjur i området. Inga hotade eller särskilt sällsynta biotoper finns i inventeringsområdet, utan påträffas regelbundet i det omgivande landskapet. I ett område inom verksamhetsområdet påträffades åkergroda och vanlig groda, där bägge uppvisade reproduktion i en mindre djuphåla i ett grävt skogsdike. Antalet individer var dock få och bedömningen är att lokalen utgör en temporär lek- och uppväxtlokal som sannolikt ändrar position mellan åren beroende på sedimentation/erosion och vattenförhållanden.

Sökanden kommer att utforma projekterad dagvattendamm så att den har potential att fungera som groddjursmiljö i området och så att biologisk mångfald gynnas. Generella aspekter som utmärker en bra groddjursbiotop kommer finnas i åtanke i samband med utformningen av dagvattendammen.

Verksamhetsområdet förskjuts något åt sydväst och bort från området i nordost, som omfattar den del av befintligt skogsdike som utgör leklokal samt därtill en sex meter bred skyddszon åt söder. I övrigt röjs slyvegetation på dikets södra strandkant på så sätt att leklokalen gynnas innan leken påbörjas i februari/mars 2025. Dikets befintliga hydrologi får inte påverkas av åtgärder i diket uppströms den så kallade tröskelpunkten och fram till skyddszonens slut i öster.

Beredskap för olyckor

Verksamheten kommer att uppfylla lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor. I samband med vidare projektering och innan verksamheten startat kommer det göras en riskutredning.

Yttranden i sammanfattning

Länsstyrelsen

Länsstyrelsen anser att sökanden ska få tillstånd till den ansökta verksamheten.

Länsstyrelsen accepterar sökandens villkorsförslag 2, 5, 8, 9 och 10, men anser däremot inte att sökandens villkorsförslag 1, 3, 4, 6 och 7 är fullt tillräckliga och anser att Miljöprövningsdelegationen i anslutning till dessa villkor även bör ställa krav på att

- de åtaganden som sökanden lyft fram i ansökningshandlingarna omfattas (villkorsförslag 1)
- verksamhetsutövaren ska vidta effektiva skyddsåtgärder så att störningen minimeras (villkorsförslag 3)
- metanläckaget från gasuppgraderingen, som löpande årsmedelvärde, får uppgå till högst 0,2 procent av inkommande metanmängd (villkorsförslag 4)
- det rena dagvattnet som ska släppas till recipient ska ledas via särskild dagvattendamm/fördröjningsmagasin, och att dagvattendammen ska vara försedd med avstängningsanordning före utlopp till recipient samt med möjlighet att provta dagvattnet vid utloppet (villkorsförslag 6)
- bullernivåer ska kontrolleras i samband med förstagångsbesiktning och därefter så snart det har skett förändringar i verksamheten som kan medföra mer än obetydligt ökade bullernivåer och när tillsynsmyndigheten i övrigt anser att kontroll är befogad (villkorsförslag 7).

Länsstyrelsen har därutöver ytterligare förslag på villkor för inhägnad/belysning, hantering av substrat och rötrest, energianvändning, risk och säkerhet, förstagångsbesiktning, kontroll av verksamheten respektive nedläggning av verksamheten:

- Verksamhetsområdet ska inhägnas och belysningen inom området anpassas, med avseende på ljusriktning, sensorer med mera, så att endast verksamhetsområdet blir belyst och endast under den tid som behövs för arbetet. Belysning av kringliggande natur ska minimeras för att undvika onödigt störning av nattaktiva djur.
- Lagring av flytande substrat respektive rötrest ska ske i behållare med fasta tak. Lagring av motsvarande fasta material ska ske på täta hårdgjorda ytor som är nederbördsskyddade.

- Vägtransporter av substrat respektive rötrest ska ske med täckta transportfordon.
- Verksamhetsutövaren ska fortlöpande och systematiskt arbeta med energieffektivisering av verksamheten. Som stöd för detta arbete ska en energihushållningsplan finnas och följas.
- Val av ammoniak som köldmedium ska följas av en riskanalys. Riskanalysen och därmed konstaterade behov av skyddsåtgärder ska redovisas till och godkännas av tillsynsmyndigheten. Behövliga skyddsåtgärder ska vara installerade innan anläggningen får tas i drift.
- Förstagångsbesiktning ska göras senast sex månader efter att anläggningen har tagits i drift. Tillsynsmyndigheten får senarelägga tidpunkten om det finns särskilda skäl. Tillsynsmyndigheten ska ges möjlighet att närvara vid förstagångsbesiktningen.
- Ett aktuellt kontrollprogram ska finnas för verksamheten och följas. Programmet ska möjliggöra en bedömning av om villkoren följs. I programmet ska anges mätmetoder, mätfrekvens och utvärderingsmetoder. Ett förslag till kontrollprogram ska lämnas till tillsynsmyndigheten senast sex månader efter att verksamheten har tagits i drift eller den senare tidpunkt som tillsynsmyndigheten bestämmer. Programmet ska bland annat innehålla läcksökningskontroll med avseende på metangas, kontroll av lukt samt analyser av rötrestens näringsinnehåll av kväve och fosfor.
- Innan hela verksamheten läggs ner ska verksamhetsutövaren i god tid ge in en avvecklingsplan till tillsynsmyndigheten. Om bara en del av verksamheten ska läggas ner räcker det med att verksamhetsutövaren i god tid anmäler det till tillsynsmyndigheten.

Länsstyrelsen anser att tillsynsmyndigheten bör få rätt att vid behov meddela ytterligare villkor avseende eventuella olägenheter.

Naturvärdesinventering och artskydd

Av den redovisade naturvärdesinventeringen framgår att ett naturvärdesobjekt (NVO 1. Alsumpskog längs med dike) uppvisar *påtagligt naturvärde* (klass 3). Objektet består till stor del av klibbal i våtmarksmiljö. Våtmarken avvattnas via ett grävt skogsdike kantat av klibbal och nedfallna björkar. Diket avvattnar mot nordväst och är beläget i verksamhetsområdets nordöstra del och löper i stort sett parallellt med allmän väg 47. Man har hittat vanlig groda (fridlyst enligt 6 § artskyddsförordningen) och åkergroda (fridlyst enligt 4 §

artskyddsförordningen). Båda arterna reproducerar sig i det aktuella diket.

Enligt miljökonsekvensbeskrivningen var antalet individer fåtaligt och bedömningen var att lokalen utgör en temporär lek- och uppväxtlokal som sannolikt ändrar position mellan åren beroende på sedimentation/erosion och vattenförhållanden. Förutom att bibehålla diket med omkringliggande sumpskog bedöms inga ytterligare hänsynsåtgärder krävas med avseende på de groddjursbiotoper som finns i området. Detta bekräftas också i inventeringsrapporten.

Länsstyrelsen anser att följande frågeställningar är relevanta att bli besvarade för att tillståndsmyndigheten ska kunna bedöma verksamhetens tillåtlighet med hänsyn till åkergroda:

- Finns det lämpliga miljöer i närområdet utanför planområdet som groddjuren kan nyttja för födosök, vila och fortplantning?
- Hur påverkas groddjurens kontinuerliga ekologiska funktion av detaljplanens genomförande?
- Om diket behålls, finns det då fortsatt lämpliga livsmiljöer på land kvar för groddjuren för att vila och fortplanta sig med framgång? Hur påverkas födosöksområden?

Om kontinuerlig ekologisk funktion för åkergroda påverkas krävs dispens från artskyddsförordningen. Det finns inga bestämmelser om att diket ska behållas och det framgår inte om omkringliggande sumpskog kommer att behållas. Enligt planbeskrivningen i pågående detaljplan är sumpskogen inte planlagd som naturmark utan anläggning för produktion av biobränsle. Det finns däremot möjligheter att utforma dagvattendammen för att gynna biologisk mångfald och groddjur men man har i ansökan inte tagit ställning till om detta ska göras eller inte. Det är också oklart om vattenkvaliteten i dagvattendammen kommer att vara gynnsam för groddjur och om den i så fall kan ersätta diket som lekvatten.

Avskärmning mot väg 47

Enligt vägsektionen som hör till illustrationsplanen för verksamhetsområdet framgår att det ska avsättas 10 meter trädridå mellan väg 47 och den vall som ska anläggas parallellt med vägen. På själva illustrationsplanen finns trädridån däremot inte med. Lite träd och annan vegetation utanför och på vällen bedöms medföra att vällen smälter in bättre i omgivningen.

Verkställighetsförordnande

Länsstyrelsen anser att sökanden inte ska få ta tillståndet i anspråk innan det har fått laga kraft. Verkställighetsförordnande ska tillämpas restriktivt och enbart vid tillstånd med få motstående intressen. I detta fall konstaterar Länsstyrelsen att det framför allt är fråga om en nyetablering av en stor verksamhet på en plats som tidigare inte varit föremål för industrier och som både kommer att klassas som industriutsläppsverksamhet och Sevesoverksamhet.

Miljö- och byggnadsnämnden

Nämnden tillstyrker ansökan och vill tillägga följande önskemål:

- villkor för kontroll av utsläpp med utsläppsgränser/riktvärden för utsläpp
- villkor om hantering av dagvatten då verksamhetsområdet är relativt sankt.

I övrigt framhåller nämnden att detaljplanearbetet för området pågår. Bygglov för anläggningen behöver sökas och det är viktigt för sökanden att tidigt ta kontakt med miljöenheten för ansökan om enskilt avlopp för att säkerställa en bra placering.

Försvarsmakten

Försvarsmakten har inget att erinra.

MSB

Avseende hanteringen av koldioxid anser MSB vidare att, förutom de åtgärder som beskrivs i avsnitt 4.7 av uppdaterad riskanalys, och som MSB uppfattar att sökanden åtar sig att genomföra, den del av hanteringen som finns utomhus ska utformas så att tankar eller rör innehållande koldioxid inte kan skadas genom påkörning. System för detektion av koldioxid och varning vid höga koldioxidkoncentrationer bör också installeras.

MSB kan inte se att de eventuella risker som skulle kunna vara förenade med användning av ammoniak i kylsystemet har utretts över huvud taget i ansökningshandlingarna. Myndigheten har ändå tagit upp frågan i sitt kompletteringsyttrande. Beräknad momentan mängd vid installation av kylsystem med ammoniak skiljer sig dessutom betydligt mellan uppdaterad riskanalys (50–120 kilogram) och kompletteringsdokumentets punkt 2 (400–500 liter). MSB anser att om vattenfri ammoniak kan komma att användas, så ska riskerna med detta analyseras. Relevanta spridningsberäkningar ska bifogas

en sådan analys, liksom förslag på säkerhetshöjande åtgärder i den mån sådana bedöms nödvändiga.

Gällande omhändertagande av släckvatten tycks det enligt ansökningshandlingarna finnas goda möjligheter att ordna detta på ett tillfredsställande sätt. MSB anser emellertid att plan för detta bör tas fram i samråd med räddningstjänsten innan driftstart oavsett om detta krävs för bygglov eller inte.

Räddningstjänsten

Räddningstjänsten tillstyrker ansökan men lämnar synpunkter enligt nedan.

I avsnitt 1.3 i riskanalysen anges att riskanalysen ämnar innehålla riskerna associerade med processen samt risker kopplade till transporter. Räddningstjänsten saknar dock en analys av riskerna associerade med kylmedel, ammoniak och aminer ur brand- och explosionssynpunkt vilket behöver ingå i tillståndsansökan enligt lagen om brandfarliga och explosiva varor samt i riskanalysen för farlig verksamhet enligt 2 kap. 4 § lagen om skydd mot olyckor.

Risken för brand i flislager och andra substrat som hanteras på anläggningen behandlas inte i riskanalysen. Räddningstjänsten anser att man bör utreda huruvida en brand i dessa varor kan komma att bidra till skadlig uppvärmning och antändning av biogasen.

Räddningstjänsten uppfattar att man behandlar riskerna med CBG summariskt i riskanalysen och att det råder oklarheter kring vilken hantering som är aktuell, exempelvis med avseende på lagring och transporter av CBG. Riskanalysen behöver tydligare redogöra för den tilltänkta hanteringen och behov av eventuella riskreducerande åtgärder kopplat till denna hantering.

Räddningstjänsten uppfattar på liknande sätt att lossningsplatser eller tankningsstationer visserligen omnämns i analysen men utan att behandlas i större omfattning med avseende på riskavstånd till övriga komponenter på anläggningen. Räddningstjänsten ser att det är av stor vikt att erforderliga riskavstånd uppnås i syfte att förhindra negativa dominoeffekter inom anläggningen.

I beräkningarna som utgör bilaga till riskanalysen anges att jetflammar (tabell 2) i olika scenarier ger beräknade riskavstånd på 10 meter. Räddningstjänsten anser att man tydligare bör redogöra

för hur komponenter ska utformas och placeras så att jetstrålen från ett rörbrott inte orsakar skadlig uppvärmning av LBG-tanken.

I ansökningshandlingarna anges att riskanalysen är upprättad delvis i syfte att uppfylla kraven i lagen om skydd mot olyckor kopplat till farlig verksamhet. Räddningstjänsten vill upplysa om att följdkrav på analysen kan komma att ställas i samband med räddningstjänstens tillsyn enligt lagen om skydd mot olyckor. Syftet med analysen är i första hand att kunna tjäna som underlag för bedömning av vilken beredskap med personal eller egendom för effektiva räddningsinsatser som behöver upprätthållas vid anläggningen, för att komplettera den kommunala insatsberedskapen. Några slutsatser kring sådana åtgärder presenteras i nuläget inte i rapporten.

Räddningstjänsten noterar att åtgärder som presenteras i avsnitt 7 i riskanalysen utgör rekommenderade riskreducerande åtgärder. Räddningstjänsten uppfattar vidare att åtgärderna som presenteras i avsnitt 24.7 i miljökonsekvensbeskrivningen inte fullt ut redovisar alla de åtgärder som presenteras i riskanalysen och önskar därför ett klagörande huruvida åtgärderna i riskanalysen kommer att vidtas eller inte.

Angående plan för släckvattenhantering så bedömer räddningstjänsten att föreslagna åtgärder är bra och den dimensionerande släckvattenvolymen på 126 kubikmeter är rimlig. I dagvattenutredningen framgår att dagvattendammar kan komma att användas tillika för uppsamling av släckvatten. Det bör då beaktas att betydligt större volymer av kontaminerat vatten än den dimensionerande släckvattenvolymen kan behöva hanteras efter en brand då släckvatten och dagvatten kan blandas.

Räddningstjänsten önskar att utformningen av anläggningen för hantering av släckvatten utformas så att det är möjligt och enkelt att placera en pump för att återcirkulera släckvatten vid en brand. Detta kan exempelvis göras genom att det vid stängventilen finns en tillgänglig brunn där räddningstjänsten kan placera en pump. Räddningstjänsten önskar få möjlighet att ha en dialog kring den fortsatta projekteringen av släckvattenhanteringen med byggherren.

Trafikverket

Trafikverket noterar att det står i miljökonsekvensbeskrivningen att *"(v)ägnätet och trafiksäkerheten anses tåla den ökade trafiken som verksamheten genererar enligt Trafikverkets beslut 2023-06-15"* (s. 45). Texten syftar här på det tillstånd om ändrad väganlutning som

Trafikverket har utfärdat den 15 juni 2023 med ärendenummer TRV2023/56729. Trafikverket vill poängtera att detta inte är en korrekt bedömning av Trafikverkets beslut, då det enbart behandlar väganslutningen till väg 47 och enbart har tagit ställning till huruvida den planerade breddningen medför en förbättring av anslutningens utformning jämfört med i dag. Det har inte beaktat konsekvenserna av kommande etablering och har inte behandlat behovet av eventuella ytterligare åtgärder på väg 47 till följd av etableringen.

Trafikverket har tidigare tagit del av trafikutredningen som bifogats ansökan från Vara kommun. Trafikverket har därefter gett besked till kommunen att det behövs en korsningsåtgärd på väg 47 av trafiksäkerhetsskäl. Dialog pågår gällande vilken eller vilka åtgärder som behövs samt gällande utformningen på tillhörande avtal, vilket även nämns i kommunens nya detaljplan för området.

Trafikverket bedömer i övrigt att verkets tidigare synpunkter från samrådsskedet har bemötts på ett ändamålsenligt sätt.

Sökandens bemötande av yttrandena

Bemötande av Länsstyrelsens yttrande

Naturinventering och artskydd

Föregående års inventering har följts upp 2024 med fokus på groddjur. Därutöver ingår en utvärdering av hur den kontinuerliga ekologiska funktionen för åkergroda kan påverkas av de aktuella planerna samt att föreslå skyddsåtgärder för åkergroda och vanlig groda. Syftet med skyddsåtgärderna är att säkerställa att miljöerna i planområdet som används för reproduktion, uppväxt och viloplats av åkergroda och vanlig groda förblir funktionella under och efter byggnationen av den planerade verksamheten (PM Groddjur i Åshult är bifogad ansökningshandlingarna). I PM:et är Länsstyrelsens frågeställningar om groddjuren besvarade. Därutöver åtar sig sökanden att följa de skyddsåtgärder och kompensationsåtgärder som föreslås i PM:et.

Transporter av substrat

Sökanden föreslår att Länsstyrelsens förslag till villkor om att vägtransporter av substrat respektive rötrest ska ske med täckta transportfordon, formuleras om enligt följande:

Vägtransporter av flytande substrat respektive rötrest ska ske med täckta transportfordon. För transportfordon med fast substrat ska lasten vara

övertäckt om det finns risk att den kan falla av under transport. Transporter ska ske med ändamålsenliga fordon och på ett sätt så spill och läckage undviks.

Transporter av fastgödsel eller annat substrat med obefintlig risk för spill, låg miljöpåverkan eller påverkan på andra trafikanter bör kunna ske utan täckning enligt gällande regler (Transportstyrelsen och 3 kap. 80 § trafikförordningen [1998:1276]).

Avskärmning mot väg

Avskärningsvall kommer att anläggas så den smälter in naturligt i omgivningen. Det kommer finnas träd och annan vegetation utanför och på vällen likt den omgivande vegetationen. Dock kommer hänsyn att tas till Trafikverkets krav och beslut för utfarten för att säkerställa att siktkrav i korsningen inte äventyras. Detta kan innebära att vallens utformning samt dess vegetation och träd kan behöva begränsas.

Bemötande av Trafikverkets yttrande

En trafikutredning är gjord i tillståndsansökan för att visa på vilka eventuella konsekvenser den nya biogasanläggningen kan medföra utifrån ett trafikperspektiv samt vilka eventuella kort- och långsiktiga åtgärder som kan behövas. Samma fråga behandlas parallellt i ett pågående detaljplanearbete för området där Trafikverket har gett besked till Vara kommun att det behövs en korsningsåtgärd på väg 47 av trafiksäkerhetsskäl. Sökanden kommer att genomföra de korsningsåtgärder som, efter överenskommelse och dialog, avtalas mellan Vara kommun och Trafikverket. Sökanden kommer att ingå ett avtal med Vara kommun om finansiering för att täcka kostnaderna för dessa åtgärder.

Bemötande av MSB:s yttrande

Ammoniak i kylsystemet är inte aktuellt. Sökanden kommer inte installera utrustning som behöver eller är avsedda för ammoniak. Därmed ska ingen ammoniak finnas i någon av anläggningens utrustningar.

Bemötande av räddningstjänstens yttrande

Sökanden kommer söka tillstånd enligt lagen om brandfarliga och explosiva varor när anläggningen är till hundra procent bestämmd och tre till sex månader innan uppstart. Räddningstjänsten kommer besikta anläggningen före uppstart.

Vid ansökan om tillstånd enligt lagen om brandfarliga och explosiva varor kommer alla yttranden besvaras med slutsatser som räddningstjänsten efterfrågat. Tillvägagångsättet har stämts av med räddningstjänsten.

Sökanden har fortsatt dialog med räddningstjänsten vid projektering för släckvattenhantering. Vid dammens avstängningsventil kommer placeras en brunn där räddningstjänsten kan placera en pump.

Anläggningen kommer byggas i enlighet med BGA 2022, Biogasanvisningar 2022 och EGN 2020, Energigasnormen 2020 eller senare version. Det kommer att säkerställa laguppfyllnad och utgör branschnormer för biogasanläggningar som exempelvis säkerhetsavstånd mellan olika delar inom anläggningen.

Producerad gas ska levereras som LBG. CBG ska inte lagras eller transporteras och en tankstation är inte aktuellt för verksamheten.

Sökanden åtar sig att följa de rekommenderade riskreducerande åtgärderna för att minimera risker, punkt 7 Riskanalys Vara komplettering 2024-02-09 (enligt tidigare beskrivning).

Motiveringen till Miljöprövningsdelegationens beslut

Kan miljökonsekvensbeskrivningen godkännas?

Sökanden har tagit fram en miljökonsekvensbeskrivning enligt bestämmelserna i 6 kap. miljöbalken och miljöbedömningsförordningen (2017:966). Miljöprövningsdelegationen finner att miljökonsekvensbeskrivningen har den omfattning och detaljeringsgrad som krävs för att miljöbedömningen ska kunna slutföras. Därmed kan miljökonsekvensbeskrivningen godkännas enligt 6 kap. 42 § miljöbalken.

Är statusrapporten tillräcklig?

Den verksamhet som ansökan omfattar är en industriutsläppsverksamhet och då ska ansökan innehålla en statusrapport som beskriver nuläget i mark och grundvatten. Enligt 1 kap. 23 § industriutsläppsförordningen (2013:250) krävs dock inte en statusrapport om risken är liten för att verksamheten medför föroreningsskada inom det område där verksamheten bedrivs eller avses att bedrivs. Miljöprövningsdelegationen bedömer att risken

är liten för att den verksamhet som ansökan omfattar medför föroreningskada. Därför krävs ingen statusrapport i detta fall.

Är verksamheten tillåtlig?

Huvudalternativet för lokalisering av biogasanläggningen utgörs av skogsmark i direkt anslutning till väg 47. Den korta tillfartsvägen delas med en vägsamfällighet. Inga närboende finns längs den korta vägsträckan. Avtal har slutits mellan Trafikverket och Vara kommun om hur själva anslutningen till väg 47 ska förstärkas och förbättras ur trafiksäkerhetssynpunkt. Sökanden kommer att ingå ett avtal med kommunen om finansiering för att täcka kostnaderna för dessa åtgärder.

Antalet närboende är få och de som finns ligger heller inte i direkt anslutning till den planerade verksamheten. Inom en 500 meters radie finns fyra hus med boende. Tre närboende finns i östlig riktning på ett avstånd av 420–490 meter från området yttergräns. I sydvästlig riktning finns ett boende på 500 meters avstånd. Även två skytteföreningar finns inom 500-metersradien, men på norra sidan om väg 47.

Lokaliseringen är förenlig med de kommunala planer som gäller för platsen. Ett detaljplanearbete har pågått parallellt med tillståndsprövningen. Miljöprövningsdelegationen noterar att Kommunfullmäktige i Vara kommun beslutade att anta detaljplanen den 29 maj 2024.

I norra delen av exploateringsområdet finns en leklokal för vanlig groda och åkergroda i ett skogsdike. För att bibehålla kontinuerlig ekologisk funktion i diket med avseende på groddjur har sökanden åtagit sig att följa de skydds- och kompensationsåtgärder som föreslås i naturvärdesinventeringen, bland annat slyröjning på strandkant, anpassad dagvattendamm som gynnar groddjur och förskjutning av verksamhetsområdet söderut för att ge plats för diket och en upprättad skyddszon i anslutning till detsamma.

En dagvattendamm och ett makadamdike utformas för insamling av dagvatten så att befintliga diken utanför planområdet inte tillförs mer dagvatten än naturmarken från motsvarande område avger i dag. Spol- och tvättvatten återförs till processen och hamnar i rötresten som transporteras iväg för spridning på åkermark. Avloppsvatten från fordonstvätten genomgår oljeavskiljning och vidare rening för att, enligt sökanden, klara Naturvårdsverkets nivåer enligt branschfakta. Miljöprövningsdelegationen bedömer

dock att en hänvisning till ospecificerade nivåer leder till en otydlighet om vilka begränsningsvärden som faktiskt avses i det enskilda fallet, se vidare motiveringen till villkor 15 nedan.

Förorenat processavloppsvatten uppkommer i begränsad omfattning och leds i princip tillbaka i processen och hamnar slutligen i verksamhetens rötrest (i flera sammanhang även kallad biogödsel). Rötresten buffertlagras i täta behållare på anläggningen inför transport till lantbruket för fortsatt lagring i avvaktan på spridning på åkermark. Dagvatten som inte är förorenat avleds till recipient via dagvattendamm. Den ansökta verksamheten bedöms inte riskera att äventyra miljö kvalitetsnormerna för ytvatten.

Vilka villkor behövs för tillståndet?

Med anledning av sökandens villkorsförslag, remissinstansernas synpunkter och sökandens bemötande gör Miljöprövningsdelegationen följande överväganden när det gäller villkor för verksamheten.

Villkor 1 (Allmänna villkoret)

Länsstyrelsen påtalar att sökandens förslag till allmänt villkor bör kompletteras med ett tillägg som understryker vikten av att verksamhetsutövaren ska följa de åtaganden som gjorts under tillståndsprövningen.

I de allra flesta fall binder det allmänna villkoret verksamhetsutövaren vid såväl det som angetts i ansökan som det som sökanden åtagits sig att göra. Det är också en sådan villkorslydelse som Miljöprövningsdelegationen nu fastställer.

Villkor 2 (Inhägnad och belysning)

Verksamhetsområdet avgränsas av skogsmark och i nordost av väg 47. Förutom den självklara anledningen att hägna in området för att markera och för att hindra obehöriga från att komma för nära anläggningen, hindrar ett stängsel eller motsvarande även djur från att komma in på området.

För att inte störa nattaktiva djur, framför allt insekter och fladdermöss, är det viktigt att anpassa belysningen för att undvika onödig ljusstörning. Miljöprövningsdelegationen anser att villkorsskrivningen kan kortas i jämförelse med Länsstyrelsens förslag.

Villkor 3 (Avfallstyper som får tas emot)

Utöver stallgödsel kan substrat från jordbruksnäringen utgöras av grödor och restprodukter från grödor, exempelvis halm, vilket också är innebörden i sökandens villkorsförslag.

Villkor 4 (Lagring av substrat och rötrest)

Länsstyrelsen har föreslagit att flytande substrat och rötrest ska vara försedda med tak. Miljöprövningsdelegationen bedömer att det är ett skäligen krav då såväl flytande substrat som rötrest innehåller ammoniumkväve som kan avgå som ammoniak till omgivande luft med miljöbelastning som följd i form av övergödning och försurning. Rötrest från de nu aktuella substraten uppvisar normalt även ett förhöjt pH, vilket ytterligare driver på ammoniakavgången. Vidare innebär rötning ofta att den naturliga sväntäckesbildningen på ytan av rötresten avtar och därmed ökar behovet av annan täckning för att minska avgång av framför allt ammoniak.

Fast substrat och eventuell rötrest ska lagras på hårdgjord yta som är skyddad från nederbörd för att förhindra att näringsämnen förs bort när det regnar och leder till näringsläckage.

Villkor 5 (Transport av substrat och rötrest)

Länsstyrelsen har föreslagit ett villkor som generellt kräver att transportfordon ska vara täckta vid transport av substrat och rötrest. Miljöprövningsdelegationen tolkar förslaget som att syftet framför allt är att förebygga spill och läckage på väg vid transport av fast substrat och rötrest, där transportutrymmet på fordonet kan bestå av öppet flak eller container. Vid transport av flytande material används ändå olika typer av förslutna tankar.

Sökanden har bemött villkorsförslaget med en alternativ formulering som innebär att transportfordonen för fast substrat ska täckas över först om det finns risk att spill kan uppstå.

Miljöprövningsdelegationen fastställer villkoret i huvudsak med sökandens formulering.

I sammanhanget noterar Miljöprövningsdelegationen att det i bilagan med möjliga substrat återfinns till exempel kasserad gröda och dåligt foder (02 01 03) och vegetabiliskt avfall såsom kasserad vara (02 03 04). Bland sådana avfall kan det inte uteslutas att spannmål med flyghavrefrön förekommer och därmed utgör en risk för fröspridning från transport som inte är täckt. Enligt lagen (1970:299) om skydd mot flyghavre får växtodlingsprodukt inte

transporteras, förvaras eller hanteras på sådant sätt som innebär fara för spridning av flyghavre.

Villkor 6 och D1 (Utsläpp till luft)

Genom att verksamhetsutövaren ska *vidta effektiva skyddsåtgärder så att störningen minimeras*, förtydligas att det behövs åtgärder som har faktisk effekt i det enskilda fallet. Sökandens villkorsförslag kan uppfattas som att villkoret är uppfyllt genom åtgärder som endast *förväntas* ha effekt, men inte nödvändigtvis har en *påvisbar* effekt. Miljöprövningsdelegationen finner att Länsstyrelsens förslag på formulering av villkoret är skäligt. Det finns också anledning att ge en delegation (D1) till tillsynsmyndigheten att vid behov besluta om konkreta och skäliga åtgärder för att hantera uppkomna olägenheter. Sökanden har inte bemött förslaget.

Villkor 7 (Metanläckage)

I sökandens förslag om villkor om minimerat metanläckage har Länsstyrelsen föreslagit ett tillägg om ett högsta löpande årsmedelvärde för läckage från gasuppgraderingen. Miljöprövningsdelegationen anser dock att metanläckaget ska beräknas som medelvärde för enskilda kalenderår, det vill säga 1 januari–31 december.

Ett begränsningsvärde för metanläckage från uppgraderingen är vanligt förekommande för tillståndspliktiga biogasanläggningar med uppgradering. För några motsvarande större anläggningar har under senare tid fastställts ett begränsningsvärde på 0,2 procent. Då den nu ansökta verksamheten är en nyetablering av en större anläggning och att metanavgång till atmosfären har samma klimatpåverkan oavsett lokalisering, bedömer Miljöprövningsdelegationen att det är skäligt att ställa detta krav. Det är lämpligt att det får framgå av kontrollprogrammet hur kontrollen av villkoret ska ske.

Villkor 8 och D1 (Hantering av substrat och rötrest)

Vid återkommande problem med spill och nedskräpning är det lämpligt att tillsynsmyndigheten har delegation (D1) att besluta om skäliga åtgärder för att komma till rätta med eventuell bristande teknik och/eller rutiner i verksamheten.

Villkor 9 (Dagvattenhantering)

Länsstyrelsen föreslår ett förtydligande av sökandens förslag till villkor om utsläpp av rent dagvatten till recipient. Dels innebär det att dagvattnet ska ledas via den dagvattendamm som ska anläggas i

norra delen av verksamhetsområdet, dels att det ska finnas möjlighet att stänga utloppet. Skäl för avstängning kan vara tillfällig förorening av dagvattnet, till exempel i form av släckvatten i händelse av brand. Sökanden har inte bemött förslaget. Miljöprövningsdelegationen anser att det förslag på tillägg som Länsstyrelsen framfört är skäligt.

Villkor 10 (Släckvatten)

Släckvattenutredningen och ansökningshandlingarna i övrigt visar på goda möjligheter för verksamheten att ordna med omhändertagande av släckvatten på ett tillfredsställande sätt. MSB har dock påpekat att en plan för detta bör tas fram före driftstart, oavsett om det krävs för bygglov eller inte.

Miljöprövningsdelegationen finner det skäligt att sökanden överför slutsatserna i släckvattenutredningen till en konkret plan. Det är rimligt att räddningstjänsten ska ges möjlighet att delta i framtagandet av planen.

Villkor 11 (Buller)

Länsstyrelsen föreslår att bullervillkoret även ska innefatta att bullernivåerna ska kontrolleras i samband med förstagångsbesiktning. Sökanden har inte bemött förslaget. Miljöprövningsdelegationen bedömer att det är skäligt att kontrollera bullernivåerna i samband med denna nyetablering av en större verksamhet, även om det sker på landsbygd.

Villkor 12 (Energihushållning)

Verksamheten har behov av relativt stora mängder el, cirka 20 gigawattimmar per år och ett värmebehov om cirka 18 gigawattimmar per år. Även om planerad verksamhet i dag har bättre energiprestanda jämfört med referensanläggningarna i BREF, sett till det totala energibehovet, kommer det vara viktigt att hela tiden fortsätta arbeta med energibesparande åtgärder.

Miljöprövningsdelegationen anser att arbetet ska ske inom ramen för en energihushållningsplan. En sådan baseras på en energikartläggning som redovisar energianvändningen och hur den kan effektiviseras. Av planen ska också framgå vilka åtgärder som löpande är tekniskt möjliga och realistiska att genomföra samt kostnaderna (investeringskostnad och återbetalningstid) och energibesparingen för dessa. Av planen ska även framgå en tidsplan för vilka åtgärder som ska genomföras samt varför övriga åtgärder inte bedöms skäliga.

Villkor 15 och D2 (Fordonstvätt)

Sökanden har föreslagit ett villkor för fordonstvätt som endast hänvisar till kravet att avlägsna föroreningar till en godkänd nivå enligt Naturvårdsverkets branschfakta för fordonstvättar. Miljöprövningsdelegationen finner att det upplägget blir för otydligt. Samtidigt noteras att sökanden har åtagit sig att installera olje- och slamavskiljare samt nödvändig ytterligare reningsanläggning. Delegationen väljer därför att fastställa ett villkor för fordonstvätten med krav på reningsanläggning, där tillsynsmyndigheten får delegation (D2) att vid behov besluta om ytterligare villkor om utformning och krav på reningsanläggningen.

Villkor 16 (Förstagångsbesiktning)

Villkor om en förstagångsbesiktning är normalt för nya anläggningar av denna typ. Miljöprövningsdelegationen fastställer villkoret enligt Länsstyrelsens förslag.

Delegationen framhåller att förstagångsbesiktningen bör innefatta en bedömning av om sökandens åtagande är uppfyllda liksom en bedömning av om den luktutrustning som valts motsvarar de krav som legat till grund för luktutredningen, det vill säga att vald utrustning är dimensionerad för det luftflöde som avleds till den samt att den klarar utlovade garantivärden.

När får tillståndet tas i anspråk?

Ett verkställighetsförordnande är ur processuell synvinkel ett undantag från huvudregeln att ett avgörande ska ha fått laga kraft innan ett tillstånd får tas i anspråk. Högsta domstolen har uttalat (se NJA 2012 s. 623) att det är verksamhetsutövaren som ska visa på konkreta skäl för ett verkställighetsförordnande och ange vilka beaktansvärda nackdelar som är förknippade med att tillståndet inte kan tas i anspråk omedelbart och vad som kan bli följden av att verksamheten förskjuts framåt i tiden. Verksamhetsutövarens intresse måste med viss marginal väga tyngre än de intressen som talar för att det bör finnas ett avgörande med laga kraft innan verkställighet får ske. Särskild hänsyn ska tas till de skador på miljön som kan uppstå om tillståndet omedelbart tas i anspråk och de möjligheter som finns att läka sådana skador om tillståndsbeslutet upphävs eller ändras.

Med samma skäl som Länsstyrelsen har fört fram anser också Miljöprövningsdelegationen att verkställighetsförordnande inte kommer i fråga i detta fall. Därför ska yrkandet om det avslås.

Övriga överväganden

Sökanden har gjort ett flertal åtaganden för verksamheten med hänvisning till bland annat genomförda utredningar inom olika områden, såsom dagvattenhantering, luktreducering, riskreducering och trafiksäkerhetsåtgärder. Uttalade åtaganden i handlingarna omfattas av det allmänna villkoret (villkor 1) i tillståndet, som medför att verksamhetsutövaren är skyldig att följa dessa.

Miljöprövningsdelegationen finner att det inte är motiverat att fastställa villkor i de detaljer där sökanden redan bedöms ha gjort tillräckliga åtaganden. Det är dock viktigt att både verksamhetsutövaren och tillsynsmyndigheten är uppmärksam på de åtaganden som gjorts och redovisats i detta tillstånd.

Sammanfattande bedömning

Förutsatt att de föreskrivna villkoren iakttas anser Miljöprövningsdelegationen sammanfattningsvis att verksamheten går att förena med målen för miljöbalken, de allmänna hänsynsreglerna och en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurserna. Därför ska tillstånd ges till verksamheten.

Annat som verksamhetsutövaren har att förhålla sig till

Miljörapport ska lämnas

Varje år ska verksamhetsutövaren senast den 31 mars lämna en miljörapport till tillsynsmyndigheten. Miljörapporten ska lämnas elektroniskt via Svenska miljörapporteringsportalen, <https://smp.lansstyrelsen.se> (se 26 kap. 20 § miljöbalken och Naturvårdsverkets föreskrifter [NFS 2016:8] om miljörapport).

Prövnings- och tillsynsavgift ska betalas

Den som har tillstånd ska betala en årlig prövnings- och tillsynsavgift. Avgiften ska betalas från och med det kalenderår som följer efter det att tillståndet gavs. Avgiften ska betalas efter beslut av Länsstyrelsen (se 2 kap. förordningen [1998:940] om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken). Länsstyrelsen fakturerar avgiften. Om kommunens miljönämnd är tillsynsmyndighet tillkommer även en avgift enligt den kommunala tillsynstaxan.

Vad krävs om verksamheten ska ändras?

Om verksamheten ska ändras kan det krävas ett helt nytt tillstånd, ändringstillstånd eller anmälan till tillsynsmyndigheten (se 1 kap. 4 och 11 §§ miljöprövningsförordningen [2013:251]).

Vad krävs om verksamheten tas över av någon annan?

Om verksamheten överläts till någon annan fysisk eller juridisk person ska den nya verksamhetsutövaren snarast möjligt upplysa tillsynsmyndigheten om det (se 32 § förordningen [1998:899] om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd). Om det behövs en säkerhet för att tillståndet ska vara giltigt, måste den nya verksamhetsutövaren ställa en egen säkerhet som Miljöprövningsdelegationen ska godta.

Vem har ansvaret om verksamheten skadar miljön?

Om verksamheten medför miljöskador, till exempel föroreningar, eller olägenheter för miljön är det i första hand verksamhetsutövaren som är ansvarig för att avhjälpa skadorna eller olägenheterna. Den som äger eller brukar en fastighet ska genast underrätta tillsynsmyndigheten om det upptäcks en förorening som kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. (Se 2 kap. 8 § och 10 kap. miljöbalken)

Andra bestämmelser gäller parallellt med tillståndet

Detta tillstånd innebär inte att verksamhetsutövaren slipper krav som följer av andra bestämmelser, exempelvis enligt 11 kap. miljöbalken om vattenverksamhet, kulturmiljölagen (1988:950), luftfartslagen (2010:500) eller plan- och bygglagen (2010:900). Det kan handla om att det också är nödvändigt med tillstånd till eller anmälan av vattenverksamhet, tillstånd för ingrepp i fornlämning, flyghinderanmälan, ansökan om enskilt avlopp eller bygglov.

Andra exempel på förordningar och föreskrifter som gäller vid sidan av detta tillstånd är

- förordningen (1998:901) om verksamhetsutövares egenkontroll
- Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2006:84) om befattning med animaliska biprodukter och införsel av andra produkter, utom livsmedel, som kan sprida smittsamma sjukdomar till djur
- Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1069/2009 av den 21 oktober 2009 om hälsobestämmelser

för animaliska biprodukter och därav framställda produkter som inte är avsedda att användas som livsmedel och om upphävande av förordning (EG) nr 1774/2002 (förordning om animaliska biprodukter)

- avfallsförordningen (2020:614)
- förordningen (2018:471) om medelstora förbränningsanläggningar
- Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter (MSBFS 2013:3) om tillstånd till hantering av brandfarliga gaser och vätskor
- Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter (MSBFS 2018:3) om cisterner med anslutna rörledningar för brandfarliga vätskor

Detta beslut har fattats av Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Västra Götalands län. I beslutet har Anders Hjalmarsson, ordförande, och Lena Niklasson, miljöszakunnig, deltagit. Ärendet har beretts av Stig Karlsson, miljöhandläggare.

Detta beslut har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Så här överklagar ni Miljöprövningsdelegationens beslut

Miljöprövningsdelegationens beslut kan överklagas hos Mark- och miljödomstolen vid Vänersborgs tingsrätt. **Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till Länsstyrelsen.** Länsstyrelsens e-postadress är vastragotaland@lansstyrelsen.se. Skickar ni med vanlig post är adressen Länsstyrelsen Västra Götaland, 403 40 Göteborg.

Har överklagandet kommit in i rätt tid överlämnar Länsstyrelsen överklagandet och handlingarna till mark- och miljödomstolen.

Överklagandet ska ha kommit in till Länsstyrelsen **senast den 31 juli 2024.**

Om den som överklagar är en part som företräder det allmänna (till exempel Naturvårdsverket, Länsstyrelsen eller kommunens miljönämnd), ska överklagandet dock ha kommit in till Länsstyrelsen inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades.

Överklagandet ska vara skriftligt. I skrivelsen ska ni ange

- ert namn, adress, telefonnummer och eventuell e-postadress,
- vilket beslut ni överklagar, till exempel genom att ange beslutsdatum och ärendets diarienummer, samt
- hur ni anser att Miljöprövningsdelegationens beslut ska ändras och varför det ska ändras.

Bilagor

1. Karta över verksamhetsområdet
2. Avfallstyper som omfattas av tillståndet

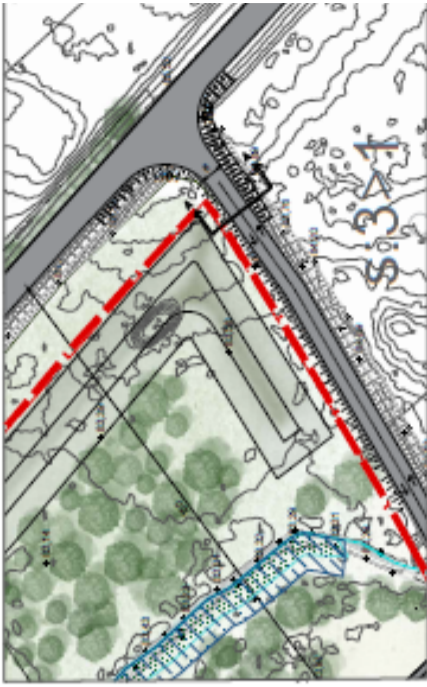
Sändlista

Externt

- Naturvårdverket, registrator@naturvardsverket.se
- Havs- och vattenmyndigheten, havochvatten@havochvatten.se
- Miljö- och byggnadsnämnden i Vara kommun, miljo.bygg@vara.se
- Jordbruksverket, jordbruksverket@jordbruksverket.se
- Myndigheten för samhällsbyggnad och beredskap, registrator@msb.se
- Trafikverket, Region Väst, trafikverket@trafikverket.se
- Räddningstjänsten Skaraborg, raddningstjansten@rtjskaraborg.se
- Försvarsmakten, exp-hkv@mil.se
- Aktförvararen i Vara kommun

Internt inom Miljöprövningsdelegationen och Länsstyrelsen

- Anders Hjalmarsson
- Lena Niklasson
- Stig Karlsson
- Monica Lind
- Alexandra Bulat Arp
- Elisabeth Lindqvist Tärneld
- Birgitta Alexandersson

SEKTION A

Nr.	Beskrivning	Uppskattade mitt L x B / Ø [m]	Uppsk. höjd
1	Primära rökkanare	3 st 03x6	14
2	Byggnad fast substrat lager, intag	81x23	18,5
3	Teknikbyggnad	26x23	10
4	Byggnad intag flytande substrat	18x23	8
5	Lagertank flytande substrat	2 st 018	15
6	Byggnad lager fast substrat	2 st å 30x20	18,5
7	Biopanna/Flispanna & Skorsten	28x12 / dia 0.4	7,5 / 1
8	Administrationsbyggnad	20x10	6
9	Rökkanare - gaslager - byggnisering	2 st 03x6	14
10	Faökla	2x2	4
11	Gasuppradering	12x22	3,6
12	Förvätskningsanläggning, LBG	14x15	6
13	Förvätskningsanläggning, CO2	10x22	6
14	Lagertank rötreast, buffertank	03x6	14
15	Lagertank rötreast, primärtank	018	15
16-17	Lagertank flytande substrat	08	6
18	Lagertank förvätskad biogas, LBG	04	13
19	Lagertank förvätskad biogas, CO2	04	13
20	Kontrollcontainrar	1 st 3x3	2,5
21	Värmeväxlare	1 st 3x3	2,5
22	Luktsämringsutrustning / Skorsten	2 st 4x5 / dia 0.7	2,5 / 1
23	Flislager	18x24	9

ILLUSTRATIONSPLAN

VARA KOMMUN
TENGBOM

ILLUSTRATIONSPLAN
Del av Ryda 6:15, del av Sparlösa
2:29 och del av Hötomt 2:1
Vara Kommun, Västra Götalands län

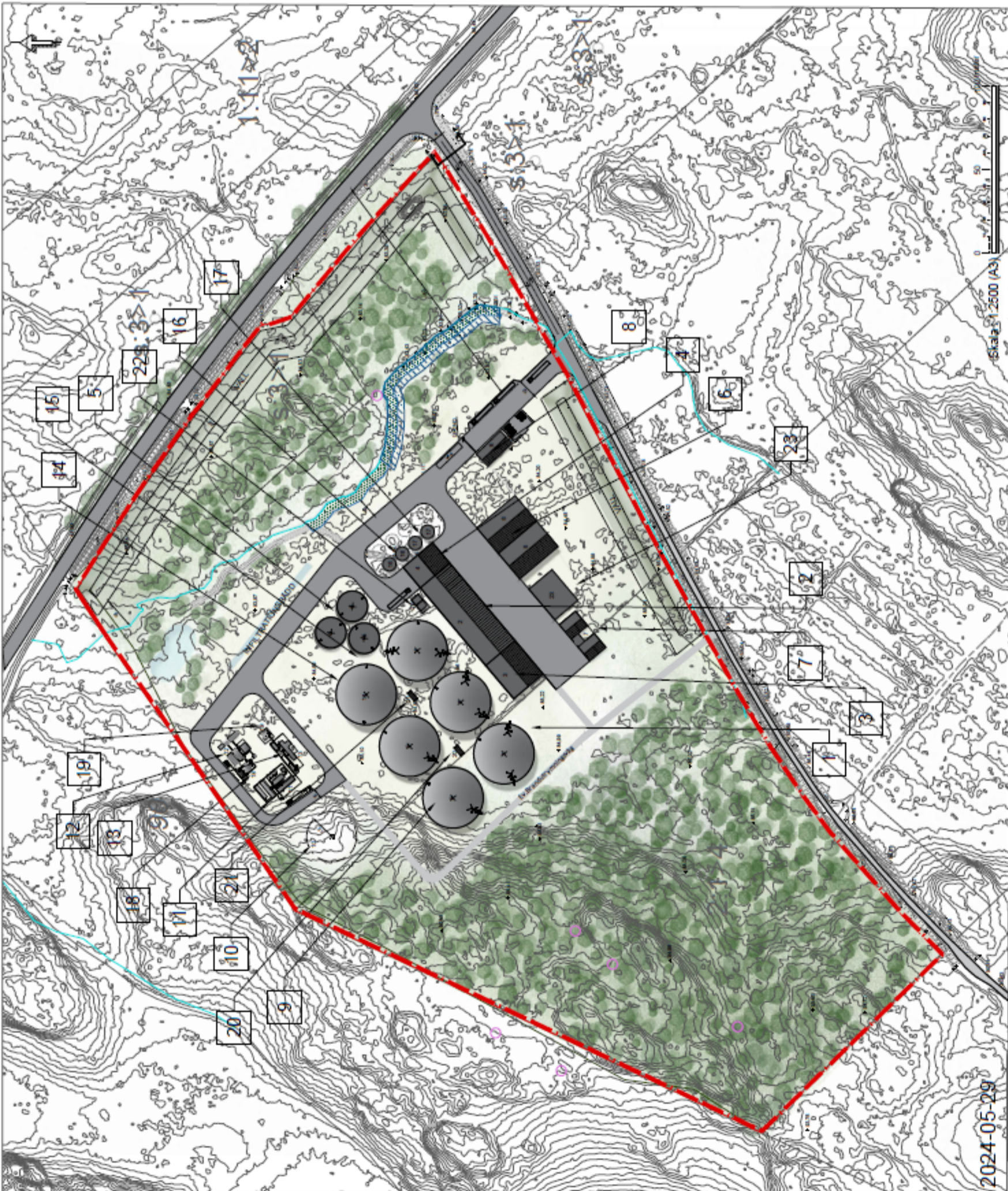
Planstede:
Samrådshandling

Upprättad av: Tengbom Arkitekter och Plan-och tillvärdsheten

Koordinatsystem i plan: SWEREF98, 13, 30
Koordinatsystem i höjd: RH2000
Grunddatans giltighet: 2023-02-03
Diarienummer: VAMB-2022-568

Upprättad datum: 2023-05-03
Reviderad datum: 2024-05-29
Anlaggs datum: 2024-06-01
Laga kvot datum: 2024-06-01
Plannummer:

Planförfattare: Ellen Bengtsson

TECKENFÖRKLARING

	Planområdesgräns		Ny byggnad		Dike
	Höjdkurvor (1 m)		Ny dagvattendamm		Skyddszon 6 meter dike
	Dike		Naturmark		Förlag till röjningszon längs med bäck
	Befintlig markhöjd				Värdeelement

02 Avfall från jordbruk, trädgårdsnäring, vattenbruk, skogsbruk, jakt och fiske samt från bearbetning av livsmedel

Förklaring	Avfallskod	Kommentar	Maxmängder (ton/år)
<i>Avfall från jordbruk, trädgårdsnäring, vattenbruk, skogsbruk, jakt</i>	02 01		
1. Slam från tvättning och rengöring, <i>till exempel tvättvatten från stall</i>	02 01 01		10 000
2. Växtdelar, <i>till exempel kasserad gröda, dåligt foder</i>	02 01 03		50 000
3. Spillning och urin från djur, naturgödsel (även använd halm) samt flytande avfall som samlats upp separat och behandlats utanför produktionsställe, <i>till exempel stallgödsel, fast och flyt</i>	02 01 06		450 000
<i>Avfall från bearbetning och beredning av kött, fisk och andra livsmedel av animaliskt ursprung</i>	02 02		
4. Slam från tvättning och rengöring	02 02 01		10 000
5. Vävnadsdelar från djur	02 02 02	Leverans som slurry i slutna tank, hygieniserat från leverantör	10 000
6. Material som är olämpliga för konsumtion eller beredning, <i>till exempel avfall från livsmedelsindustrin</i>	02 02 03		10 000
<i>Avfall från bearbetning och beredning av frukt, grönsaker, spannmål, ätliga oljor, kakao, kaffe och tobak; tillverkning av konserver; tillverkning av jäst och jästextrakt, bearbetning och jäsning av melass</i>	02 03		
7. Slam från tvättning, rengöring, skalning, centrifugering och separering	02 03 01		10 000
8. Avfall från vätskeextraktion, <i>till exempel juice, kaffe, te</i>	02 03 03		10 000
9. Vegetabiliskt avfall, material som är olämpliga för konsumtion eller beredning, <i>till exempel kasserad vara</i>	02 03 04		10 000
<i>Avfall från tillverkning av mejeriprodukter, till exempel vassle</i>	02 05		
10. Material som är olämpliga för konsumtion eller beredning, <i>till exempel vassle, gränsmjölk, återtagna produkter</i>	02 05 01		10 000
<i>Avfall från bagerier och konfektyrfabriker</i>	02 06		
11. Material som är olämpliga för konsumtion eller beredning, <i>till exempel kasserad vara</i>	02 06 01		10 000
<i>Avfall från produktion av alkoholfria drycker (utom kaffe, te och kakao)</i>	02 07		
12. Avfall från spritdestillation, <i>till exempel drank och stärk</i>	02 07 02		10 000

19 Avfall från avfallshanteringsanläggningar, externa avloppsreningsverk och framställning av dricksvatten eller vatten för industriändamål

Förklaring	Avfallskod	Kommentar	Maxmängder (ton/år)
<i>Avfall från framställning av dricksvatten eller vatten för industriändamål</i>	19 09		
13. Slam från klarning av dricksvatten. <i>Vattenverkshumus.</i>	19 09 02		10 000

20 Hushållsavfall och liknande handels-, industri och institutionsavfall

Förklaring	Avfallskod	Kommentar	Maxmängder (ton/år)
<i>Separat insamlade fraktioner</i>	20 01		
14. Biologiskt nedbrytbart köks- och restaurangavfall. <i>Mataavfall från hushåll, storkök, restauranger.</i>	20 01 08	Levereras som slurry i sluten tank, hygieniserat från leverantör	10 000
15. Ätlig olja, ätligt fett	20 01 25	Levereras som slurry i sluten tank, hygieniserat från leverantör	10 000
16. Biologiskt nedbrytbart avfall	20 02 01	Levereras som slurry i sluten tank, hygieniserat från leverantör	10 000